

“หมอปากหมา” ความเข้าใจผิดๆ เรื่องดีท็อกซ์

โดยสาทิส อินทรกำแหง

แม้กระทั่งเดี๋ยวนี้ เรื่องดีท็อกซ์ก็ยังเป็นที่วิพากษ์วิจารณ์ไม่สร่างซา บางคนทำดีท็อกซ์ต้องแอบๆ ไม่อยาก
ให้ใครรู้ เพราะเดี๋ยวจะถูกว่าบ้าๆ บอๆ กลายเป็นเรื่องถกกันไม่รู้จบ เพื่อความเข้าใจเรื่องดีท็อกซ์ใน
บางมุม จึงขอนำเสนอคำชี้แจงของ ดร.สาทิส อินทรกำแหง ในนิตยสารชีวิตฉบับที่ ๘๓ ดังต่อไปนี้

นับตั้งแต่ “ชีวิต” ก่อตั้งมาร่วม ๒๐ ปี คำวิพากษ์วิจารณ์ คำกล่าวหา การให้ร้ายป้ายสี รวมทั้งการโกหกอ้างเหตุการณ์
ปลอมๆเกี่ยวกับชีวิตนั้น เกิดขึ้นมากมายนับไม่ถ้วน

คำกล่าวหาเหล่านี้ส่วนมากผมจะไม่ตอบโต้ เพราะเห็นว่าเป็นคำกล่าวหาลอยๆ จากพวกอันธพาลซึ่งผมถือว่าเป็นพวกสกปรก
ไม่ควรจะไปแตะต้องประการหนึ่ง อีกประการหนึ่งก็เห็นว่า เรื่องราวต่างๆ เกี่ยวกับเรื่องสุขภาพนั้น ผมได้เขียนอธิบายและอ้าง
ถึงหลักฐานต่างๆ ไว้แจ่มชัดแล้ว อยากจะดู อยากจะพิสูจน์เมื่อไหร่ ก็มีหลักฐานและข้ออ้างอิงต่างๆ ครบถ้วน ไปค้นดูเมื่อไหร่ก็ได้

แต่เมื่อมาถึงหนังสือ “หมอปากหมา” เขียนเรื่อง “เกือบตายเพราะดีท็อกซ์” และเอ่ยชื่อถึงชีวิตโดยตรงว่าเป็นสาเหตุที่
ทำให้คนไข้เกือบจะตาย ผมก็รู้สึกว่าจะเฉยไว้ไม่ได้แล้ว เพราะ

๑. ผมไม่เชื่อว่ามีคนไข้ซึ่งป่วยหนักจะตายเพราะ ไปทำดีท็อกซ์แบบชีวิต

๒. ถ้ามีจริงการวิเคราะห์จากอาการต่างๆของคนไข้แล้วก็สรุปง่ายๆ ว่าเป็นเพราะชีวิตนั้นเป็นการวินิจฉัยโรคแบบโมเมที่สุด
ซึ่งถ้าคุณพินิจเป็นแพทย์ผู้เชี่ยวชาญ ไปศึกษาถึงเมืองนอกเมืองนามาแล้ว ก็คงไม่ทำอย่างนั้น

อยากจะทำให้ผู้อ่านลองอ่านบทความของ “หมอปากหมา” ดูดังต่อไปนี้

ก่อนอื่นขอเล่าถึงประวัติของการทำดีท็อกซ์ หรือในชื่อเต็มๆ ว่าดีท็อกซิฟิเคชัน (DETOXIFICATION) แบบย่อๆ เสียก่อน
ทั้งนี้เพื่อให้ทราบว่าการทำดีท็อกซ์นั้นมีรากฐานทางวิชาการแพทย์และเริ่มต้นจากพวกแพทย์โดยแน่นอน ไม่ใช่เป็นการปฏิบัติ
เถื่อนๆ ของหมอเถื่อน อย่างที่บางคนกล่าวหา

การทำดีท็อกซ์ก็เป็นการปฏิบัติแบบเดียวกับการสวนทวาร (ENEMA) ไม่มีผิดจะผิดกันก็แต่น้ำที่เราใช้สวนเข้าไปเท่านั้น

การสวนทวารทำกันหลายสิบปีแล้ว คุณก็รู้ คุณก็เรียนมาแล้วสมัยคุณเป็นนักเรียนแพทย์ เวลาคนไข้จะผ่าตัดเกี่ยวกับ
ช่องท้อง เขาก็ต้องสวนทวารหนักก่อน เวลาสตรีครรภ์แก่ถึงเวลาจะคลอดทางโรงพยาบาลเขาก็จะให้สวนทวารก่อนเช่นกัน
ถ้าหากการทำดีท็อกซ์ทำให้คนไข้สมองบวม ปานนี้คนไข้ของโรงพยาบาล ต่างๆ ที่ต้องสวนทวารมีสมองบวมกันเป็นหมื่นๆ แล่นๆ
คนแล้วรี และคุณรู้หรือเปล่าว่าที่โรงพยาบาลที่เขาสวนทวารหนักคนไข้นั้นเขาใช้น้ำมากกว่าการทำดีท็อกซ์ของชีวิตมากมายนัก

เอาละหันมาดูประวัติของการทำดีท็อก-ซิฟิเคชัน เขาเริ่มต้นในอเมริกาเมื่อแปดสิบกว่าปี ก่อน โดยนายแพทย์จอห์น
ฮาร์วีย์ เคลลอกก์ ซึ่งใช้การทำดีท็อกซ์เพื่อช่วยในการรักษาโรคเกี่ยวกับช่องท้องแก่คนไข้ร่วม ๔๐,๐๐๐ คน

คุณจะไปหารายงานได้ในวารสารการแพทย์ JOURNAL OF THE AMERICAN MEDICAL ASSOCIATION 68
NO.26 (1917)

ในขณะเดียวกัน นายแพทย์แม็กซ์ เกอร์สัน จากเยอรมนี ซึ่งได้อพยพมาเป็นแพทย์ในอเมริกา ก็ใช้วิธีทำดีท็อกซ์ช่วยใน
การรักษาคนไข้มะเร็ง ได้รับความสำเร็จอย่างดียิ่งแก่คนไข้หลายร้อยคน

นับตั้งแต่สมัยของนายแพทย์เคลลอกก์ และแม็กซ์ เกอร์สัน เป็นต้นมา การทำดีท็อกซ์ได้รับการรับรองจากวงการแพทย์ใน
อเมริกาและอังกฤษ คนไข้ทั้งที่ได้รับการรักษาจากแพทย์และได้รับคำแนะนำให้ไปปฏิบัติเองในกรณีเจ็บป่วยเล็กๆ น้อยๆ มี
จำนวนหลายล้านคน

ปัจจุบันนี้ แพทย์แผนปัจจุบันที่หันมาใช้ การแพทย์แบบผสมผสานก็ได้ใช้การทำดีท็อกซ์ช่วยในการรักษาและบำบัด อย่าง
เช่นนายแพทย์แอนดรูว์ ไวล์ ซึ่งขณะนี้ เป็นคณบดีการแพทย์แบบผสมผสานที่มหาวิทยาลัยแอริโซนา นายแพทย์เอลสัน บาสส์
ผู้อำนวยการ MARIN CLINIC OF PREVENTIVE MEDICINE ที่ซานราฟาเอล แคลิฟอร์เนีย นายแพทย์ลีออน ไชเทา จาก
ลอนดอน ประเทศอังกฤษ นายแพทย์อีวา ลูมิส ผู้ก่อตั้ง AMERICAN HOLISTIC ASSOCIATION นายแพทย์เจมส์ พาลซ์

คล้ายแพทย์ผู้เชี่ยวชาญด้านทางเดินปัสสาวะ และนายแพทย์เซน การ์ด ฯลฯ

มีแพทย์แผนปัจจุบันอีกร่วมพันคนที่หันมาใช้การทำดีท็อกซ์ ซึ่งหน้ากระดาษไม่อำนวยการที่จะนำชื่อทั้งหมดมาลงได้ ที่ระบุชื่อมานี้เพื่อจะชี้ให้เห็นว่าเป็นนายแพทย์ชั้นนำซึ่งมีชื่อเสียงทั่วโลก

นอกจากนั้น ในมหาวิทยาลัยแพทย์ของรัฐบาลและเอกชนหลายแห่ง มีเรื่องของDETOXIFICATION รวมอยู่ในหลักสูตรการแพทย์แบบผสมผสานด้วย อย่างเช่น มหาวิทยาลัยแคลิฟอร์เนีย เบิร์กเลย์ และลอสแอนเจลิส มหาวิทยาลัยแอริโซนา มหาวิทยาลัยพอร์ตแลนด์ โอเรกอน มหาวิทยาลัยบาลติร์ชีแอตเติล มหาวิทยาลัยฟลอริดา และมหาวิทยาลัยคอลเลจออฟแอควานซ์เมนท์ อินเมดิซิน ฯลฯ

อีกนั่นแหละ ผมไม่สามารถจะเอาชื่อมหาวิทยาลัยและสถาบันต่างๆ ที่สอนในเรื่องการทำดีท็อกซ์มาจาระไนได้หมดเช่นกัน แต่ที่นำมาระบุไว้เพียงคร่าวๆ แค่นี้ก็คงเพียงพอจะชี้ให้เห็นได้แล้วว่า ดีท็อกซ์ไม่ใช่เรื่องเหลวไหล และไม่ใช่เรื่องที่คุณจะมาสรุปแบบง่าย ๆ อย่างที่คุณเขียนวิพากษ์วิจารณ์มา

ทางด้านชีวิต เราใช้วิธีทำดีท็อกซ์แบบของนายแพทย์แม็กซ์ เกอร์สัน และใช้น้ำกาแฟ เป็นตัวทำดีท็อกซ์ เราแนะนำให้ใช้สมุนไพรบ้างเป็นบางครั้ง แต่ไม่เคยแนะนำให้ใช้น้ำเปล่าๆ เหมือนดังที่บางคนนำไปออกโทรทัศน์

เพราะฉะนั้นที่คุณเขียนมาว่า เราใช้น้ำผสมสมุนไพรและน้ำเปล่าทำดีท็อกซ์นั้นก็เป็นการเขียนแบบของคุณ โดยที่คุณไม่เคยศึกษาหรือสนใจแม้แต่ชนิดเดียวว่า ชีวิตนั้นเขาปฏิบัติจริงๆ กันอย่างไร

อยากจะขออนุญาตเอ่ยชื่อถึงนายแพทย์คนไทยคนหนึ่งซึ่งเป็นทั้งเพื่อนและผู้ที่ผมรักและนับถือมาก คือ ศาสตราจารย์ นายแพทย์ ม.ร.ว. ธีรนัยโสภณกุล เกษมสันต์ หวังว่าคุณคงรู้จักท่านดี เพราะท่านเป็นอาจารย์แพทย์สมัยที่คุณเป็นนักเรียนแพทย์อยู่ มช. คุณอาจจะเคยเป็นลูกศิษย์ของท่านมาแล้ว

ลองอ่านหนังสือของท่านดู “เมื่อหมอเป็นมะเร็ง” แล้วคุณจะรู้ว่าท่านพูดถึงการทำดีท็อกซ์ว่าอย่างไรบ้าง

มีอีกอย่างหนึ่งซึ่งผมอยากจะพูดถึง คือ วิธีการวินิจฉัยโรคของคุณ คุณวินิจฉัยโรคคนไข้ทุกคนง่ายๆ แบบคนไข้ที่คุณอ้างว่าเกือบตายเพราะดีท็อกซ์นั้นทุกคนหรือ

คุณก็คงทราบดีว่า คนที่อ่านเรื่องของ คุณ ถ้าเขาไม่มีความรู้เรื่องแพทย์ เขาจะต้องเชื่อคุณทั้งหมดอย่างสนิทใจ

มีที่ไหนครับ ที่ “ผู้ป่วยไม่ค่อยรู้สึกตัว แขน-ขา กระตุกเป็นครั้งคราว ซึ่งเมื่อประกอบกับประวัติการทำดีท็อกซ์ ทำให้หมอนึกถึงภาวะน้ำเกินในต้วจนสมองบวม”

คุณเองอ้างว่าเป็นผู้เชี่ยวชาญทางประสาทวิทยาก็น่าจะรู้ว่าถ้าสมองบวมจริง (ซึ่งคุณก็ไม่ได้ตรวจ เช่น ทำสแกนหรือเอกซเรย์) ก็น่าจะดูสาเหตุจากโรคทางสมอง สมองติดเชื้อ เส้นเลือดในสมองแตก เนื้องอกในสมอง สมองฝ่อ ผสมกับอาการอื่นๆ เช่น คลื่นไส้ อาเจียน ปวดหัว ตามีตาตามัว เหล่านี้เป็นต้น

นี่พอทราบว่าทำดีท็อกซ์มา คุณก็สรุปทันทีว่าสมองบวม อะไรมันจะง่ายปานนั้นครับ คุณหมอ

และโซเดียมต่ำกับการทำดีท็อกซ์ มันเกี่ยวกันมาแต่สมัยไหนไม่ทราบ คนที่โซเดียมต่ำหรือเสียเกลือแร่อื่นๆไปนั้น ไม่ใช่เพราะเขาทำดีท็อกซ์ คุณทราบหรือเปล่าว่าโรคอะไรทำให้เกลือแร่ในร่างกายออกเกือบหมด โรคท้องเดิน ท้องร่วง โรคติดเชื้อในกระเพาะ ลำไส้ ไข้รากสาดน้อย-ใหญ่ อหิวาต์ อีกเหมือนกัน ผสมกับอาการคลื่นไส้ อาเจียน ไข้สูง ยิ่งถ่ายออกมาเป็นเลือดด้วย ก็ต้องเอาออกจากร่างไปตรวจแล้วคุณก็จะรู้ว่าไม่มีหมอที่ไหนในโลกเขาจะมาเหมาเอาง่ายๆว่าทำดีท็อกซ์ทำให้เกิดอาการอย่างที่คุณเขียนมา

คุณกล้าไหมเล่า

ถ้าคุณเขียนข้อความทุกอย่างในหนังสือ “หมอปากหมา” ของคุณด้วยความจริงใจ และคนไข้ที่จะตายเพราะทำดีท็อกซ์ มีตัวตนจริง ผมจะกราบขอโทษคุณ

แต่ถ้าคนไข้ไม่มีตัวตนจริงๆ ช่วยพิจารณาตัวเองแล้วบอกผมด้วยว่าคนเขียนเรื่องแบบนี้เป็นหมอประเภทใด

เพื่อยุติอ่านเจอบทความของ น.พ. ประสานต่างใจ จาก น.ส.พ. ไทยโพสท์ ฉบับวันที่ ๒๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๗ คอลัมน์ “จิตกับพฤติกรรม ความทรงจำนอกมิติ” หัวข้อเรื่อง “แพทยศาสตร์ใหม่ต้องมีฟิลิสิกส์ใหม่ด้วย” มีประเด็นคำถามถึงความเห็นในเรื่องวิธี

การรักษาของการแพทย์ทางเลือกว่า “...เราจะสามารถพิสูจน์การรักษาด้วยวิธีการแพทย์ทางเลือกส่วนมากในทางวิทยาศาสตร์ได้อย่างไร?” “น.พ.ประสาน บอกว่า หากย้อนกลับไปเวลาที่ก่อนหน้านี้สิบสามสิบปีก่อน น.พ.ประสานคงเห็นด้วยหนึ่งร้อยเปอร์เซ็นต์เต็มกับคำถามถึงความเห็นเช่นนั้น แต่วันนี้ น.พ.ประสานขอประกาศย้ำในสิ่งที่เขียนที่พูดมาตลอดว่า วิชาแพทย์แผนปัจจุบันหรือ “สมัยใหม่” ที่เราเรียนกันอยู่ทุกวันนี้ ที่ตั้งบนฟิสิกส์เก่าแก่กว่า ๓๐๐ ปี และตั้งบนชีววิทยาเก่าของปีมะโ้วนั้น ทั้งไม่พอทั้งไม่สมบูรณ์ และทั้งไม่สอดคล้องกับกระบวนการธรรมชาติเป็นอย่างยิ่ง “วิชาแพทยศาสตร์จะต้องได้รับการสังคายนาใหม่ทั้งระบบ”

ทำไมต้องสังคายนาใหม่ทั้งระบบ ต้องไปอ่านบทความทั้งหมด ของ น.พ.ประสาน ต่างใจ เอาเอง บอกได้แต่เพียงว่า บทความนี้ น่าจะได้ เปิดดวงตาผู้ที่รำเรียนมาทางแพทย์แผนปัจจุบัน บางท่านที่อาจมองว่าแพทย์ทางเลือกเป็นเรื่องเหลวไหลได้บ้าง .